

tillæg A. sp. 5083), hvorved antallet af dommere i landsretterne udvidedes med 3 i Østre Landsret og 2 i Vestre Landsret til henholdsvis 26 og 16 foruden præsidenterne.

Til imødegåelse af situationen, som den nu foreligger for Højesterets vedkommende, og som ud fra samfundsmæssige såvel som almindelige retsplejemæssige synspunkter må anses for særdeles uheldig og i det lange løb uholdbar, har præsidenten for Højesteret fremsat forslag om at begrænse adgangen til anke til Højesteret i borgerlige sager ved udvidelse af underretternes kompetence derved, at den i retsplejelovens § 225, nr. 1, 2 og 9, § 231, stk. 1, § 232, stk. 1, og § 482, stk. 2, fastsatte grænse på 2000 kr. forhøjes. En sådan lovændring, der for tiden overvejes i justitsministeriet, vil imidlertid først efter længere tids forløb og da kun meget langsomt kunne medføre en lettelse af Højesterets arbejdsbyrde, og til afhjælpning af den øjeblikkelige situation fremsættes derfor nærværende lovforslag.

Ved de foreslåede bestemmelser åbnes mulighed for en midlertidig udvidet anvendelse af skriftlig behandling af borgerlige sager ved Højesteret. Bortset fra tilfælde af appelindstævntes udeblivelse, hvor sagen udgår til skriftlig behandling, jfr. retsplejelovens § 415, stk. 3, har Højesteret i medfør af retsplejelovens § 403, stk. 2, adgang til efter eller uden opfordring fra parternes side at anordne en sådan behandling, hvor sagens beskaffenhed måtte give anledning dertil. Ifølge § 415, stk. 7, skal mindst 7 dommere deltage i skriftlige sager. Denne regel praktiseres således, at der normalt deltager det fastsatte mindsteantal, men at dette antal forøges i principielle eller

vanskelige sager. Erfaringen har imidlertid vist, at der i adskillige sager ikke er nogen rimelig grund til at lade så mange dommere deltage i afgørelsen. Ved den foreslåede regel i § 1, hvorved mindsteantallet af dommere i sådanne sager søges fastsat til 5, åbnes der — i forbindelse med den i forslagens § 2 omhandlede midlertidige udvidelse af antallet af højesteretsdommere fra 13 til 15 — mulighed for, at retten ved en udvidet anvendelse af skriftlig behandlingsmåde i borgerlige sager i løbet af væsentlig kortere tid end nu kan færdigbehandle det for tiden usædvanlig store antal henstående sager, ligesom antallet formentlig også fremtidig kan holdes nede på et forsvarligt plan.

Gennemførelsen heraf vil indebære den fordel, at man indtil videre kan opretholde den ordning, der altid har været gældende her i landet, hvorefter Højesteret for mundtligt behandlede sagers vedkommende ikke arbejder i flere afdelinger, idet alle sager behandles under medvirken af mindst 9 af rettens dommere, jfr. bestemmelsen i retsplejelovens § 2, stk. 2, hvilken ordning det anses for ønskeligt at bevare længst muligt.

Det bemærkes, at midlertidig beskikkelse til højesteretsdommer ikke kan finde sted, jfr. retsplejelovens § 44, stk. 1, og at den ved lov nr. 209 af 4. juni 1947 stedfundne midlertidige udvidelse af Højesteret med eet medlem, hvilken udvidelse var en følge af andre særlige hensyn (jfr. bemærkningerne til lovforslaget i rigsdagstidenden 1946—47, tillæg A. sp. 3901) er bortfaldet i 1948.